

УКРАЇНСЬКА

ПРЕСОВА

СЛУЖБА

ВИДАННЯ ГОЛОВНОЇ РЕДАКЦІЇ.

ч. 14

31 серпня 1940 року.

ВЛАСНОПІДМЕТНІСТЬ НАШИХ ЗМАГАНЬ.

У двох граничних межах обертається звичайно визвольна думка поневолених націй. Одна з них - це виключно власні сили, що їх з себе треба виростити й тільки при допомозі їх змінити існуючий стан; друга - це опора на чужу поміч. Коли переглянути відповідну літературу різних народів, то можна знайти цілі томи, що присвячені цим справам. Чи зрештою не було й у нас цієї проблематики? Здається, що в мало народів, які саме в цій матерії здобули би стільки, не раз дуже болючого, досвіду, як саме ми...

Аксіомою стало сьогодні для кожної нації - державна вона, чи ні - те, що основа її розвою та її успіхів лежатиме завжди в її власних спроможностях. Сьогодні, більше ніж коли небудь, назверх виходить правда про те, що всяка здорова політика є завжди функцією сили даної нації, і що ця сила рішає про політичні можливості нації. Неможливо вести "великодержавної" політики тоді, коли цим аспіраціям не відповідають власні силові спроможності. Неможливо спирати свого "великодержавництва" на системі союзів, себто на чужій допомозі, бо така політика завжди має дуже "короткий віддых". Не так давно, такі державні творці, як Польща чи Чехословаччина, поводитися в Європі немов великодержави - ведучи політику на міру найбільших європейських потуг. Коли однак прийшов відкляк до справжніх сил, що мали покривати імперіялістичні апетити, тоді впродовж одної ночі, або трьох тижнів зник чар самообману. Бо кожна здорова політика мусить бути завжди вислідною холодного розрахунку власних реальних даних, які одиноким можуть рішити про її розміри. Диспропорція між власними даними, а словною гнучкомовністю, опирається на чужих обіцянках, - завжди тяжко карається.

Тим менше однак з факту, що кожна нація живе у певному оточенні, у певній міжнародній системі, впливають можливості спільноти інтересів між поодинокими народами. Отся спільнота інтересів, вміло використана, може теж стати реальною силою даної нації, що на ній вона, як на силі помічній, може будувати. Фактом є, що навіть наймогутніші держави світу не зрікаються ніколи цієї сили, навпаки мобілізують усі середники до того, щоб поставити на свою службу й ці цілі елементи. Так доходить до опертих на спільноті інтересів союзів, що у практичній політиці заінтересованих держав мають величезне значення.

Проблематика ця існує теж для поневолених націй. На ніщо так не можуть вони числити, як на власну силу: нічого з другого боку не можуть вони більше прагнути, як зацікавлення других народів ув їхній проблемі. Ця справа має тут одне своє специфічне сторінки, що впливають із відносно малих спроможностей поневоленої нації. З фактом тим звязана далекойдуча залежність від "заінтересованого" протектора, для якого часто поневолений партнер сходить до ролі слухняного агента. В політиці поневоленої нації це може мати страшні наслідки: демобілізація внутрішнього фронту й опортуністичне привязання своєї справи до чужого воза. Хто сьогодні отвертими очима глядить на українську дійсність, той не заперечить, що немає в світі іншого чинника поза нашою власною силою, який рішально міг би змінити наше положення. Не зроблять того ніякі сили заходу, що більше чи менше в нашій справі зацікавлені, бо їхнє зацікавлення може перемінитися в активну працю з нами тільки тоді, коли будемо собою представляти сильного партнера; не зроблять того теж народи сходу, що сьогодні в такій самій ситуації, як ми, бо саме вони ждуть на нас, як на чинник, що як своїми фізичними, так і моральними даними має найбільше шансів на те, щоб собі й їм повернути вільне життя. І це є наша вихідна позиція, що каже нам викрисати з себе вистачальну кількість волі впертості та перемінити її на організовану моральну й матеріальну силу, без якої не можна успішно покінчити гри, що її ми почали. Сила ця є передумовою нашої б

Ось як було з робітництвом давньої Росії. Воно витворилося й розвинулося з закріпощеного селянства; його прикріплення до землі й цілковиту залежність від пана перемінено лиш на прикріплення до фабрики й залежність від фабриканта. Вільні люде, що напливали до фабрик також підпадали під ці самі правила збірного баракового життя, одного кітла, праці нерідко від сходу до заходу сонця, заплати по свобідному признанню пана, без ніякого забезпечення від хвороби й старости. Нічого дивного, що для цього середовища соціална революція була єдино спасенна.

Кількість пролетаріату в парі з сильним темпом упромисловлювання Росії швидко зростає. Пролетаріат у більших промислових скупченнях стає силою. Капітал під впливом уряду мусить йти на уступки в користь робітництва. На час російсько-японської війни припадають великі робітничі страйки, що перемінюються в революцію. Витворюються профсоюзи й розвивається уставодавство праці. Але це все ще далеким було від цього, що мало робітництво на Заході. Надходить всесвітня війна, в Росії рік 1917 дає революцію проти політичного, господарського й соціального ладу. В Петрограді, в Москві й інших промислових осередках профсоюзи відіграли рішачу роль.

До влади приходять комуністична партія. Вона опановує все організоване життя, і вилонює з себе уряд. Профсоюзи підпорядковує цілковито своїм цілям й своїй політиці. Всяку опозицію винищує фізично, загал опановує терором і пропагандою. Профсоюзи стають репрезентантом не інтересів робітництва, але трансмісійним звеном в пануванні компартії над робітництвом. Ось коріння невпинного конфлікту поміж капіталом і працею в сучасних умовах - витворених Москвою. Ситуація робітництва в цьому конфлікті стала знову така сама, як колись давно перед революцією.

На терені України ці проблеми мають свою окрему вагу; вони тут сполучені з проблемами політичного й національно-визвольного характеру. Москва з жахом дивиться на неї! І все далі йде по лінії скріплювання гнету, визиску й терору. Насильством і обманством вимагає щораз більше упідлень, щораз глибше спихає в болото гідність людини. Думає цим убити Ідею Української Революції; ідею нового власного, українського суспільного й політичного ладу. Марні зусилля!

ДЕК.

ЗМІНИ ТЕРИТОРІЇ УССР.

Верховний совет СССР дня 2 серпня ухвалив закон про створення "союзної Молдавської соціалістичної республіки". На підставі цього закону Молдавська республіка, що в якості автономної входила в склад Української советської республіки, тепер виділяється з кордонів советської України.

На підставі цього ж закону ухвалено включити в границі Української советської республіки північну частину Буковини, і Хотинський, Аккерманський і Ізмаїловський повіти Бесарабії.

ЗБІЛЬШЕННЯ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ СССР.

З приєднанням до СССР західних областей України, Советський Союз збільшив свою лісову площу на 2.100.000 гектарів.

ПОСИЛЮЮТЬ БЕЗВОЛНИЦЬКУ АКЦІЮ.

Советська "Учительская Газета" подає, що комітет у справах високих шкіл СССР постановив на рік 1940-41 запровадити в навчальні програми советських високих шкіл виклади антирелігійної пропаганди, для яких призначено 40 годин.

На факультетах історії, літератури й філософії запроваджується спеціалізація в питаннях антирелігійности й атеїзму.

"Боротьба з такими небезпечними злочинами, як хуліганство, спекуляція, злодіяства, дефравдації, і тд. вимагає негайних і рішучих заходів для унеможливлення злочинним елементам ухилитися від кари. Практика ж показує, що ці елементи завдяки недбайливості судів, знаходяться на волі", і тд.

Так реально представляються "здобутки" двадцятилітнього будівництва соціалістичного суду. Як на чий смак, а ми таки волиємо шати до діла з "гнилим буржуазним" судом!

СМЕРТЬ ОДНОГО КАТА ВІД РУКИ ДРУГОГО КАТА.

Преса вже сповістила про смерть Троцького в наслідок атентату, формально, атентатчиком є якийсь французький комуніст, який не зійшовся з Троцьким у "переконаваннях"; фактично ж - це справа Сталіна і ГПУ, що нарешті знайшли нагоду розрахуватися зі своїм противником.

Справжнє прізвище Троцького - Бронштейн. Народився він у 1879 році в Україні, в родині жида-аптекаря. Перший виступ Троцького на політичній арені мав місце в часі революції 1905 року, коли він був обраний головою робітничого союзу в Петербурзі. За це він був засланий царським урядом до Сибіру, звідки втік у 1907 році закордон. На еміграції Троцький замешкав спочатку у Відні, працюючи в закордонному центрі московської соціал-демократичної партії. В тому ж часі він видав свою першу книжку, яка створила йому ім'я в соціалістичних колах Німеччини.

З вибухом війни в 1914 році, Троцький виїздить до Парижу, де редагує газету на московській мові. На домагання царського уряду, французький уряд вислав його в примусовому порядку, після чого Троцький за чергою живе в Швейцарії, Іспанії й ув Америці, звідки його також по певнім часі висилають ув адміністративному порядку. Після вибуху революції 1917 року, Троцький вертає до Європи через Англію, де влада ізолює його в концентраційному таборі. Звільнений за короткий час, він вертає до Росії, де стає поруч із Леніним на чолі большевиків.

Пізніше в якості народнього комісара закордонних справ, Троцький веде переговори з Німеччиною й бере участь при підписанні договору в Бересті Литовському. Тут визначається непримиримим ставленням до усамостійнення України. Після цього обіймає пост народнього комісара військових справ і береться за організацію червоної армії. В цій ролі приносить компартії дуже великі прислуги. Добрий організатор, Троцький - у відмінність до інших тогочасних керівників большевизму - зачинає притягати на службу в червоній армії був. російських старшин/особливо генерального штабу/змущуючи їх то "ласкою", то "наганом" працювати на користь компартії. Бере пізніше визначну участь у веденні війни з Польщею.

В внутрішній політиці компартії, Троцький очолює її так зв. ліву опозицію, і після смерті Леніна вступає в боротьбу зі Сталіним за владу. Усунений спочатку від керми на другорядний пост комісара транспорту, він у 1926 році остаточно програє боротьбу зі Сталіним і їде на заслання. Після цього за згодою советського уряду переїздить до Туреччини, звідки за чергою міняє низку країн, щоб остаточно осісти в Мексиці. Всі роки своєї нової еміграції він провадить запеклу боротьбу зі Сталіним, як шляхом додержання підпольних звязків ув СССР, так і творенням так зв. троцькистської опозиції в закордонних компартіях. У відповідь на це, ГПУ безнастанно ползе на його киття й переводить кілька спроб атентатів. Але Троцькому вдається втекти в Мексику, де він живе в безпеці. В цих обставинах живе закордоном останніх десять років, аж поки рука ГПУ не сягає його в далекій Мексиці. Відомо ж, Сталін свого ніколи й нікому не дарує...

Так покінчив свою кар'єру один із найбільших катів людськості. Страшний терор, який організував Троцький у часі большевицької революції в СССР, а особливо в Україні, відомий цілрму світові, і про нього є ціла література. Та це не перешкодило - як сповіщає преса - урядові Мексики влаштувати на свій кошт помпезні похорони Троцькому, а мексиканському президентові вислати на ці похорони спеціального генерала, в якості свого представника. Мексика, як відомо, країна "екзотична"... Але все ж у цих фактах знаходимо зайвий доказ, що сліпота й...глупота людей можуть бути справді безмежними!

дв'яні й великодні свята, українська парафія у Франції хотіла зорганізувати Службу Богу для українців, перебуваючих у польських частинах, то польська ко да це заборонила, не звертаючи уваги на чисельні протести мобілізованих. Це обурило навіть французькі кола. Як бачимо, поляччя поводить ся цілком так, як "ойчизні".

Перед українським громадянством стає завдання зорганізувати національну культурну, моральну й правну опіку над інтернованими тисячами українців у Швейцарії, зв'язати їх із нашими організаціями, зорганізувати постачання літератури, преси, і т.д. і домогтися відділення їх від поляків у таборах. Це тяжке завдання, але можливе до виконання, коли присвятити йому відповідну увагу й активність. Треба зазначити, що останні події не залишилися без впливу й у Швейцарії. Вони зокрема, як подають, дуже сильно захитали там польські позиції. Цим повинні скористати українські чинники для відповідних інтервенцій перед швейцарським урядом у користь інтернованих українців. В самій Швейцарії немає такої української організації, яка могла б перебрати на себе це завдання. Існує там щоправда організація зв. "український червоний хрест", але це цілком фіктивна організація, що була створена під захочаними впливами університетів для певних рекламно-пропагандистських завдань на користь "уряду" УНР. Тепер це труп! Є надія, що справу опіки над нашими інтернованими в Швейцарії перебере на себе Український Золотий Хрест у Америці при підтримці централі Американського Червоного Хреста, і через свого уповноваженого, що перебуватиме в Швейцарії.

ВІСТКИ З НОВОГО СВІТУ.

Українська преса в Канаді подає про чисельні арешти комуністів у Вінніпегу. Між арештованими, яких вислано до концентраційного табору, знаходиться також доктор "Народньої Газети" Матвій Шатульський. Канадійська влада при арештах перевела також обшуки в українських комуністичних організаціях ТУРФІМ і РЗ. Влада має докази, що ці організації переводили збірки на большевицьку пропаганду. Майно згаданих організацій й передано наразі під опіку Вестерн Трост Ко.

В Клівлянді відбуто Український Культурний День, де виголошено промови й переведено спортові вправи. На вічу промовляв американський сенатор Кірван, федеральний суддя Лайонс і судді Майден і Мунголенд. Пізніше в Клівлянді відбуто УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛІСТИЧНИЙ ДЕНЬ, на якому взяло участь понад 1000 осіб. Програмою свята керував голова Окружної Управи ОДВУ п. Іван Попович.

4 липня українське громадянство Вінніпегу вшанувало пращальною вечерею англійського професора й керівника департаменту Кірконеля, що від довгого часу визначається активними симпатіями до української справи.

Американська преса подає, що в Лондоні вийшла друком книжка англійського закордонного кореспондента М. Винча під назвою "Республіка на один день". Темою книжки є Карпатська Україна, де автор перебував у часі будівництва там державності. Автор критично ставиться до керівних чинників Карпатської Держави, посудкуючи їх провінціалізм, маломістечковість, брак культури й масштабів. Він констатує, що більшість із них не доросла до своїх завдань. Натомість із симпатією ставиться він до Січі, підкреслюючи її ідеалізм, національний запал і посвяти.

"Україна" з Нью Йорку подає, що найбільша газета "Вінніпег Фрі Прес" примістила свою студію свого редактора п. Шарля Клей, в якій він цитує працю інж. М. Сціборського про деструктивні властивості московської духовности й літератури. Та сама газета цитує працю проф. Кірконеля про Україну.

Американський сенатор Джеймс Дейвіс зажадав у сенаті в Вашингтоні, щоб в сенатському протоколі була приміщена його промова, яку він виголосив на Конгресі українців у Америці. Промова видрукована в офіційному "Конгресовому Рекорді", том. 86.

Американська преса подає, що польські чинники ширять поголоски про те, ніби українські націоналісти формують партизанські відділи для боротьби з советською окупаційною владою.

Ньюйоркська "Україна" містить дня 2 серпня ширшу статтю директора Українського Пресового Бюро у Вашингтоні п. Скоцка про завдання українців у Америці. Вказавши, що розвиток подій у Європі завів надії нашого загалу й викликав на певний час послаблення його активності, автор пише:

"Здаймо собі справу з того положення, якого сьогодні ми є свідками тут у Злучених Державах. Пам'ятаймо, що як американські громадяне, ми є частиною американської нації. В попередніх роках Америка почувала себе зовсім безпечно й ми були свобідні віддати всю надвижку своєї енергії та жертв на користь визволен

...на України. Цього нам ніхто за зле не брав, як і тепер - мимо зміненої ситуації - не візьме... Тепер же справа стоїть інакше. Америка почувається zagrożеною... та заподливно готує себе до евентуальної оборони... Цодо української справи, то ми й тепер вільні та морально зобов'язані нею піклуватися, для неї по змозі та згідно з законами нашої держави далі працювати та жертвувати як і дотепер, і за це нас ані американська опінія, ані уряд зовсім певно не посудять. Бо ми бачимо, маємо допомогти чистій і справедливій справі, допомогти в реалізації ідеалу свободи для українського народу, ідеалу, який лежить ув основі американської нації, її традиції й життя,...

Коли йде про конкретні цілі нашої організаційної праці в користь українського народу, то вони перед нами є й то дуже поважні. У сьогоднішній час ми мусимо змінити свою дотеперішню систему та звернутися на це поле праці, яке стелиться перед нами в теперішніх обставинах. І ось, коли ціла Європа у вогні, а українське життя й культура винищені окупантами, то в той час ми зробимо велику прислугу українській нації, коли тут, на свободній землі, переховаємо все добре для України. Були часи в історії українського народу, коли зникала не тільки його політична свобода, але й його культура, та коли довгими десятиліттями не було ніде змоги проявитися українській національній думці, ані на землях, ані закордоном. Сьогодні все це знову в Україні виставлене на загладу. І нашим завданням у цей час є зберегти хочби це, що можемо зберегти... з надбань, які в Україні по варварськи руйнуються. Зберегти зокрема та продовжити українську публіцистику, бо в краї вона знищена, і в цій публіцистиці зберегти тяглість української національної думки.

Але найбільш актуальна праця, якою можемо допомогти Україні, лежить на полі інформативної роботи. Як завжди, так особливо тепер, ми повинні дбати, щоб чужий світ був якнайвраще поінформований про українську справу та визвольні змагання України, її історичні та природні права на незалежність. Подбати про те, щоб здобути прихильність чужого світу для України... На цих засадничих ділянках ми можемо й повинні розвинути дуже широко закроєну працю. А в кінці пам'ятаймо, що положення в світі завжди міняється, і сучасне положення також мабуть скоро зміниться, хоч і як чорно воно виглядає. Могуть повернутися назад такі обставини, де можна буде давати безпосередню грошеву й моральну поміч Україні, як і в попередніх роках. І на це треба нам готувати свої сили та задержати себе в русі.

Ось це є цілі нашої дальшої праці в користь України. Вони поважні й вимагають не меншої, а то й більшої праці, посвяти та грошевих пожертв нашого загалу. Вдержання наших установ, часописів, журналів та інформативних бюр - це одна з найперших наших потреб під теперішню пору."

НЕ ЗАХОТІВ СТАЛІНСЬКОГО "РАУ"!

УПС з певного джерела одержала інформації про втечу советського дипломата Гельфанта до Америки. Гельфанд належав до найвизначніших советських дипломатів і перебував раніше при полпредстві/амбасаді/СССР у Парижі. Після цього був перенесений до полпредства в Римі, де й займав до останнього часу відповідальний пост.

Не так давно Гельфанд одержав із Кремля наказ вернути до Москви для "звіту"... Нічим не виказуючи, що він має намір відмовитися від виконання наказу - зачав готуватися до цієї поїздки. Коли ж прийшов час відїзду, Гельфанд разом із родиною раптом покинув Італію й виїхав літаком до Америки. Маємо таким чином нового "невозвращенца"... Причини втечи Гельфанда ближче невідомі. Але певно він мав поважні причини не бажати повороту до сталінського "рау"...

31 серпня 1940.

Ч. 14 а.

ЛЕКТОРАТ ЗАКОРДОННОЇ ПРЕСИ.

А м е р и к а.

Пестер Льюїд з 25 серпня подає за Нью Йорк Таймс із Вашингтону, що Рузвелт задумує винайти не менше 13 точок опору на англійських територіях ув Америці. Річно дістане Англія 2 млн. доларів за кожну точку опору, при чому ці суми скреслюватимуть американці з довгів, які має в них Англія. Лондон дуже радий сплатити таким способом свої довги, бо тоді відкривається для нього вигляд на нові позички, які досі забороняв т.зв. акт Джонсона тим державам, що не платили зобов'язань затягнених ув Америці.

Базлер Нахріхтен з 29 серпня сповіщають із Токіо, що там споглядають із усім більшим недовірям потягнення, яких доконують Зед. Держави на Тихому Океані. Газета "Нокумін Шімбун" пише, що Америка має намір ослужувати разом з Австралією спільний оборонний комітет, подібний до того, що заіснував між Зед. державами й Канадою. Вашингтон переговорює з Вел. Британією й Голяндією, щоб заснувати лантунську лінію Сан Франціско-Австралія; це не остало б без впливу на ніпонсько-америк. відносини, які з кожним днем більше напружені. Коментуючи недавно промову кол. командувача америк. флоту азійських вод адм. Ярнеля, в якій він говорив про можливості ніпонсько-америк. конфлікту, ця ж газета пише: "Такої погрози неможливо ігнорувати, бо її реалізація окружила б Ніпон". Адмірал Ярнел заявив у цій промові, що Зед. Держави могли б на випадок конфлікту оперувати з англійського Сінгапур. Газета стверджує далі, що становище Америки в Азії перешикадає ніпонським плянам щодо нідер. Індій.

Базлер Нахріхтен з 23 серпня містять передовицю тему америк.-ніпон. напруження, в якій обговорюють м.ін. справу америк. ембарго /заборона вивозу/ на Бенну для літаків і старе залізо. З Америки привозив Ніпон досі 56 % артикулів, потрібних для своєї важкої індустрії: 40 % бавовняного сирівця, 40 % металів, 50 % різних машин і 65 % нафти. Далі пише газета м.ін., що теперішні економічні санкції Америки проти Ніпону можуть змусити країну сходячого сонця до того, щоб кинутися на нідерл. Індії, де багато нафти й інших продуктів, або теж на Філіппіни.

Південно-східня Європа.

Джорнале д Італія з 27 серпня приносить з Москви наступний комунікат ТАСС "Закордонна преса помістила вістки, що ніби то цими днями советський уряд домовився від Туреччини дозволу на проплив сов. флоту через Дарданелли на випадок війни в районі балканського півострову. Агенція ТАСС уповноважена заявити, що ці інформації чиста видумка".

Базлер Нахріхтен з 20 серпня сповіщають із Атен про непотверджені чутки, згідно яких мала б існувати зараз дуже тісна співпраця між Грецією й Туреччиною. Припускають, що турецький і грецький уряди надіються створити новий блок, до якого пристала б теж Росія. Цей блок був би настільки сильний, щоб могли задержати статус кво на Балканах. Подорожні, що вертають з грецько-турецького кордону, розказують про великі спізнєння поїздів, спричинені великими турецькими транспортними військами в напрямі грецького кордону.

Еміграційні центри в Лондоні.

Гойче Альгемайне Цайтунг з 13 серпня повідомляє за Івнінг Стандард про по важні спори між чеськими емігрантами в Англії. Як відомо, Англія визнала Бенеша "президентом" й 12 інших осіб урядом "вільної Чехо-Словацьчини". Тепер емігранти гостро критикують поодиноких "міністрів", як напр. кол. чеського посла у Варшаві Славєка, та армейного інспектора нечисленних чеських добровільців ув Англії - ге Віста.

Базлер Нахріхтен з 29 серпня сповіщають про появу в Лондоні французького щоденника "Франс", якого редагує група журналістів-емігрантів. Перші передовиці для щоденника написали ген. де Голь і Деф Купер.

Базлер Нахріхтен пишуть 22 серпня з Англії: "Король Крії відвідав сьогодні базу більшого числа польських штафет. Прем'єр Ген. Сікорські пр. був туди літаком деш скоріше від короля й представив старшин. Подали до відома, що одна з польських штафет збила в недавніх воздушних боях більше 20 німецьких апаратів. Ген. Сікорські наділив команданта штафети, капітана Давідсона, кол. воздушного аташе при брит. амбасаді в Варшаві, польським хрестом хоробрости".

Е в р о п е й с ь к а в і й н а .

Журналь де Женев з 29 серпня сповіщає з Риму про дотепершні виследи акції папи в запрямі нахлонення воюючих, щоб висловили свої умовини заключення миру в теперішній мент. Німеччина відкинула ніби то взагалі можливість замирелня, Англія ж готова переговорювати, але тільки з Німеччиною, а не з Італією. практично отже зі зусиль Ватикану нічого не вийшло.

Журналь де Женев з 20 серпня пише зо Штокгольму, що там викликав живі відгуки апель мін. Гунтера в справі військової підготовки. Міністр закорд. справ заявив, що не можна виключити можливости поважних ускладнень, які загрозили б життєві інтереси Швеції. Доля кожного нордійського краю интересує в найвищій мірі Швецію, яка завжди була переконана в обовязку своєї місії на півночі. Дискусія над промовою міністра виявила, що він учинив альязію до Фінляндії. Частина шведської опінії є за активним виступом, коли б Фінляндію заатакувала Москва. Швецької військової акції ніхто не зміг би тепер представляти, як це було в зимі, інтригою держав антанті.

Генерал - Губернаторство.

Дойче Альгемайне Цайтунг з 17 серпня подає зміст промови ген-губ. д-ра Франк про завдання нац.-соц. партії на терені ген.-Губернаторства, яка начислює тут тепер 30 тисяч люда. Др Франк казав м.ін.: "Партія має місію забезпечити ту країну, яку завойовала німецька армія для Німеччини, раз на завжди для сфери нім. власти. Польський нарід дістався, як і перед 700 роками, знова під охорону й власть німецької нації. Висла остане німецькою рікою. Др Франк говорив далі про пляни в Ген.Губернаторстві. Краків як осідок репрезентації Великонімецького Раху, мусить бути вповні очищений від жидівського характеру. Конечно вибудувати добрі мешкання й поселенчі хутори для німців, zatrudнених у Ген. Губернаторстві. Провідницькі аспірації Райху на цій території впливають не з охоти винародовлювати, а з конечности дати цій країні нарешті лад, спокій і мир. хто протавитиметься тому, наказаному Фірером порядку, того не стерпиться. польські священники, що льояльно сповняють свої церковні обовязки, можуть без перешкод сповняти свою роботу; нам німцям взагалі не на думці вмішуватися в культурні й інші потреби поляків. Польське шкільне навчання остане, як і польська преса. Польські рядовці й службовики, що є льояльні, стрінуть льояльне трактування. Я вимагаю, заявив др Франк, від поляків обовязкового сповнювання їхньої праці на службі спільности й заручуюсь їм зате їхнє життя, майно й їхні культурні установи. лі др Франк подав до відома, що 1 вересня, в день початку війни, будуть всі головні площі повітових міст Ген. Губернаторства переіменовані на "Площі Адольфа Гітлера". Вулиця, на якій Фірер відобрав у Варшаві десіляду перемонних німецьких військ перед одним роком, буде переіменована на "вулицю Перемоги" /В Гештрассе/. Великі вулиці, що з площ ім. А. Гітлера вестимуть у напрямі Райху, дістануть назви "вулиць Райху" /Райхштрассе/".

Р і з н е .

Журнале д Італія з 13 серпня подає з швайц. Берна, що швайц. уряд порішив виселити з країни деяке число чулиців, обвинувачених в лідривній діяльності. Тих, що їх не можна буде виселити, інтернують.

Базлер Нахріхтен з 24 серпня довідомляє, що французьке урядове радіо почало недвозначну протижидівську кампанію.